

Pedagogom pomagati do stanovanj

Ko je občinski izvršni svet na zadnji seji obravnaval informacijo »o materialni in kadrovski problematiki v osnovnem šolstvu in otroškem varstvu v Centru,« je prišel pravzaprav do presenetljivega zaključka. Namreč, da bo na tem področju treba pomagati predvsem učiteljem in vzgojiteljem, medtem ko sta sicer obe dejavnosti – materialno in prostorsko – kar dobro preskrbljeni.

V občini imamo sedem osnovnih šol in pet samostojnih vrtcev. Še dva vrtca pa sta v sklopu delovnih organizacij Klinični center in PTT. Poleg tega deluje v občini še posebna osnovna šola Janeza Levca. Posebnost Centra je še, da v občini razvijajo tudi možnosti osnovnošolskega izobraževanja za bolne otroke (posebni oddelki o. š. Ledina na Kliničnem centru), na o. š. Prežihov Voranc pa imajo razrede, kjer poučujejo tudi v srbohrvaškem jeziku.

Tudi v vrtcih imajo organizirane posebne oddelke za varstvo otrok, ki so moteni v duševnem ali telesnem razvoju. V štirih oddelkih pa skrbi jo (v družinskem varstvu) tudi za najmlajše – stare do treh let.

V Centru imajo celodnevni pouk organiziran v treh osnovnih šolah. To zajame 685 otrok ali 15,1 odstotka vseh osnovnošolcev. Vendar pa imajo podaljšano bivanje vpeljano že prav na vseh šolah. Po pouku ostaja tako v šoli

1206 učencev ali 26,8 odstotka vseh šoloobveznih. Vse šole imajo vpeljan enoizmenski pouk.

Občina Center ima večje šolske zmogljivosti, kot pa je število šoloobveznih otrok. Kar 48 odstotkov učencev je zato iz drugih ljubljanskih občin. Povsem nasprotno je s prostorom v otroških vrtcih, saj bi lahko našlo prostor v »domačih« vrtcih le okoli 88 odstotkov predšolskih otrok iz občine. Ker pa velja na tem področju medobčinska solidarnost, ki obvezuje Center, da vključuje v svoje vrtce tudi otroke iz drugih mestnih občin, je dejansko prostora le za 58 odstotkov »domačih malčkov«.

Iz informacije je bilo razbrati, da večjih materialnih težav otroški vrtci nimajo. Več denarja bi potrebovali le za investicijsko vzdrževanje streh, pročelij, centralne kurjave itd. Kaže, da je to posledica medobčinskega dogovora, po katerem vsi mestni vrtci zdru-

žujejo 75 odstotkov svojih amortizacijskih sredstev na enotnem računu – od koder nato delijo pač najpotrebnejšim. Cena, ki jo za oskrbnino plačujejo starši, pa je že sama dovolj visoka, tako da tudi na ta vir denarja ni moč računati.

Bolj kot pomanjkanje denarja za obnovo pa muči vrtce v Centru pomanjkanje stanovanj. Kar 30 bi jih potrebovali, da bi omilili največje težave svojih delavcev. Kadrovska problematika vrtcev ne muči. Zaposlenih imajo 413 delavcev, od tega 272 izšolanih vzgojiteljev.

Podobno kot pri vrtcih imajo tudi osnovne šole v Centru ugodnejši materialni položaj kot v drugih ljubljanskih občinah. Zavoljo tega tudi večjih težav zaradi neurejenih učilnic in drugih šolskih prostorov nimajo. Za učence je torej dobro preskrbljeno, precej manj pa za učitelje. Kar 57 učiteljev se namreč ubada z večjimi stanovanjskimi težavami. Za reševanje stanovanjske zagate pa imajo vse šole skupaj na voljo le 2 milijona dinarjev na leto.

To je verjetno tudi eden od razlogov, da se šole v občini ubadajo s precejšnjim pomanjkanjem učiteljev. V Centru je zaposlenih 337 pedagoških delavcev, od katerih jih 44 še vedno ne izpolnjuje zahtevne pogoje izobrazbe. Kadrovske težave skušajo šole sicer reševati s podeljevanjem štipendij (štipendirajo 108 dijakov in 114 študentov), ker pa štipendisti niso vezani na šolo, ki jih štipendira; jim precej uhajajo v druge občine ali celo druge poklice.

V informaciji so bile omenjene tudi nekatere organizacijske težave šol in vrtcev. Gre predvsem za zelo razdrobljeno administracijo in računovodsko službo – saj ima vsaka šola svoje administratorje.

Ko so proučili celotno informacijo, so člani izvršnega sveta sklenili: občinski komite za družbene dejavnosti naj skupaj z zavodom za šolstvo in samoupravnima interesnima skupnostima za vzgojo in izobraževanje ter otroško varstvo pripravi izčrpno analizo in predlog, kako bi strokovne službe na novo organizirali – tako da bi sedaj razdrobljene strokovne službe združili in racionalizirali.

Občinska samoupravna stanovanjska skupnost naj pripravi predloga, kako naj bi začeli stanovanjsko vprašanje učiteljev in vzgojiteljev reševati sistematično. Obenem bodo poiskali tudi načine, kako bi delavce v obeh dejavnostih začeli bolje nagrajevati.

Način štipendiranja študentov pedagoških usmeritev bo treba preurediti, tako da bodo štipendisti vezani na šolo in obvezani, da se po študiju pri svojem štipenditorju tudi zaposlijo. In končno, ker imajo šole stalne težave s pomanjkanjem ravnateljev, bo občinska kadrovska služba skupaj z zavodom za pedagoško službo in sisom za izobraževanje pripravila listo kandidatov, ki bi bili primerni za ta delovna mesta.

ZBORI SKUPŠČINE SPREJELI RESOLUCIJO O POLITIKI DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE LJUBLJANA CENTER V LETU 1981

Premagovanje težav in razvoj občine

Resolucija o politiki družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Center v letu 1981 so delegati sprejeli po dopolnitvah, ki so jih posredovale delegacije, družbenopolitične organizacije in delovna telesa skupščine občine.

Uvodno obrazložitev je podal Zdene Mali, predsednik izvršnega sveta skupščine občine. Zaradi pomembnosti sprejetega dokumenta povzemamo nekatere ugotovitve iz obrazložitve:

Osnovne usmeritve in naloge:

- dosledno izvajanje ukrepov za doseganje ciljev ekonomske stabilizacije. V nobenem primeru ne smemo dopustiti, da bi kdorkoli in na kakršenkoli način skušal poiskati stranpoti, ki bi omogočale lažje življenje na račun širše družbenopolitične skupnosti in s tem ovirale doseganje cilje ekonomske stabilizacije;

- uveljavljanje takšnih socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in organiziranosti, ki bo omogočala delovnim ljudem odgovorno, svobodno in popolno ureničevanje ustvarjalnosti v celotni družbeni reprodukciji;

- povečanje izvoza blaga in storitev ter preprečevanje uvoza predmetov, ki niso potrebni za normalno reprodukcijo in življenje občanov;

- naraščanje dohodka na osnovi povečanja učinkovitosti pri gospodarjenju z živim in minulim delom, varčevanje na vseh ravneh, bolj racionalno izkoriščanje energije ter nado- meščanje uvoza surovin, reprodukcijskega materiala in opreme z domačo proizvodnjo povsod tam, kjer je to racionalno;

- zagotavljanje deleža sredstev za razširitev materialne osnove dela v doseženem dohodku, najmanj v razmerju, ki je bil dosežen v letu 1980, zadrževanje rasti osebnih dohodkov v skladu z rastjo dohodka, sredstev za skupno in splošno porabo pa izpod rasti dohodka;

- skladen razvoj posameznih področij gospodarstva in družbenih dejavnosti;

- razvijanje in krepitev stimulacije v delitvi osebnih dohodkov v temeljnih organizacijah združenega dela, uveljavljanje in razvijanje ekonomske motivacije za boljše izrabo lastnih delovnih in ustvarjalnih sposobnosti, za sodobnejšo organizacijo dela in poslovanja ter za racionalnejše gospodarjenje z minulim delom;

- investiranje skladno s samoupravno dogovorjenimi kriteriji, v okviru dejanskih materialnih možnosti;

- krepitev notranje stabilnosti, varnosti in obrambne sposobnosti ter družbene samozaščite.

Povezovanje razdrobljenih gospodarskih subjektov

Takšne osnovne predpostavke razvoja gospodarstva v občini seveda zahtevajo večje povezovanje številnih razdrobljenih gospodarskih subjektov, pri čemer sta možni dve poti:

- povezovanje sorodnih dejavnosti, v katerih naj se manjše samostojne organizacije združenega dela povezujejo kot temeljne organizacije združenega dela v močnejše delovne organizacije;

- povezovanje s sedanjimi, že razvitimi sestavljenimi organizacijami združenega dela in njihova krepitev, pri čemer pa je potrebno temeljito proučiti ekonomsko upravičenost združevanja v nove sestavljene organizacije združenega dela. Čimprej bi bilo potrebno vse manjše sestavljene organizacije združenega dela, ki so nastajale kot formalna oblika povezovanja, preusmeriti v delovne organizacije in znotraj njih specializirati dejavnosti ter samoupravno urediti medsebojne dohodkovne odnose.

Usmeritve po posameznih področjih

- industrijska proizvodnja se mora preko dohodkovnega povezovanja s trgovino preusmeriti v tako ponudbo proizvodov, ki bo kar najbolj ustrezala zahtevam trga;

- gradbena dejavnost se mora nujno povezati in specializirati ter na ta način povečati svojo produktivnost dela z racionalnejšo izrabo razpoložljive mehanizacije;

- trgovina mora pospešiti procese povezovanja in specializacije, prav tako pa tudi dolgoročno dohodkovno povezovanje s proizvodnimi organizacijami. Za občino Center je zlasti pomembno, da se razširjajo enakomerho vse tri osnovne trgovinske panoge, vendar je potrebno trgovino na drobno v najožjem središču brezpogojno specializirati ob številu blagovnic, ki že obstajajo. Sodobno blagovniško poslovanje zahteva uvajanje sodobnih prodajnih metod in delitev dela, kar pa razen redkih izjem v Ljubljani ne poznamo;

- pospešeno razvijati gostinstvo in turizem zaradi izjemnih prednosti, ki ju dajeja Stara Ljubljana in Grad in tudi uvajati specializacijo gostinskih lokalov;

- drobnemu gospodarstvu dati poseben poudarek, predvsem razvoju manjkajočih dejavnosti drobnega gospodarstva, ki naj vsebinsko dopolnijo ponujeni izbor po kakovosti in pestrosti.

Mandarine s Titovega vrta

Predsedstvo SFRJ je nedvomno zelo razveselilo malčke v na kirurškem oddelku Kliničnega centra, ko jim je 7. januarja poslalo kar dva zaboja mandarin iz vrta tovariša Tita na otoku Vangi na Brionih. V imenu predsedstva, ki tako nadaljuje tradicijo, ki jo je uvedel tovariš Tito, je zaboja odprl predsednik skupščine občine Ljubljana Center Miroslav Samardžija, pri čemer mu je pomagala mala petletna pacientka Ines Čeralič. Mali bolniki so pod vodstvom svojih pedagogov privedli gostom krajši nastop, na koncu pa so se posladkali z mandarini ki so jim teknile že zato, ker so z vrta dragega tovariša Tita.